KURJER WARSZAWSKI

D. 4. Grudnia. — Rok 1839. Środa. № 323. Jutro, ŚŚ. Sabba Opat i Piotr Chryzo: Nów poiutrze.

Mrozy zaczynaią dokuczać; łaskawym Dobroczyńcom ośmielamy się przypomnieć, że dla ubogich niemogących ogrzać swych mieszkań, zbierane są składki na drzewo, które rozda Towarzystwo Dobroczynności. Takowe ofiary składane oraz być mogą w Redakcji Kurjera. — Gdy dotychczas nie zostały ieszcze nadesłane listy prenumeracyjne, na dzieło pod tytułem: *Historyczno-biograficzny rys życia Feldmarszałka*, Xięcia Warszawskiego, *Hrabi* Paskiewicza *Erywańskiego*, *Namiestnika Królestwa*, *etc. etc.*, przez co wydanie tego dzieła, którego druk od dawna iuż ukończony został, nowej zwłoce uledz musiało; przeto Wydawca ma zaszczyt upraszać uprzejmie wszelkie osoby, w których ręku znajduią się listy prenumeracyjne, aby takowe najdalej na dzień 20 Grudnia nadesłać raczyły; od tego dnia bowiem niezawodnie rozpocznie się druk listy Szan: Prenumeratorów; dzieło zaś wyjdzie d. 1 Stycz: 1840 r. Osoby, które do zakreślonego ostatecznie terminu, 20 Grud:, nie nadeślą list sobie powierzonych, na siebie winę przyiąć muszą, ieśli Prenumeratorowie u nich zapisuiący się, nie będą zamieszczeni na liście do powyższego dzieła dołączonej. — Od Oficerów 3go okręgu korpusu Żandarmów, za pośrednictwem JW. Jenerała-Lejt: Hr. *Nesselrode*, Naczelnika rzeczonego okręgu, wpłynęło do kassy Komitetu nadwiślańskiego zł. 1,117. Wczoraj w Red: Kurjera złożono dla *Ochrony dziatek* zł. 3, od Teresy kucharki za kilkakrotne bałamuctwo i niedopilnowanie swoiej powinności; a dla Instytutu mor: zan: dzieci zł. 4, od Cecylji i Marjanny młodszych, z Rynku Nowego-miasta, za piiaństwo, niezgodę i uchybienie w służbie. — Poszyt 11 Tomu 2° *Świata Dramatycznego*, wyszedł z druku, i zawiera: Bankolo czyli *iałmużna Artysty* (dokoń:); *Belfegor* powieść z dzieł Lewe-Wejmars; *Pani Persjani* (szkic biograficzny). Ryciny należące do tego Tomu, przy ostatnim to iest 12 poszycie dołączone zostaną. Pismo to i w roku następnym wychodzić będzie. — Kurs wczorajszy: Dukaty zł. od 19 gr. 15 do 19 gr. 16. Listy zast: nowe zł. od 94 do 94 gr. 6; kupon zł. 1 gr. 23 2/3. — Kra na Wiśle zaczęła płynąć *gwałtownie*. — Z *Huty bankowej* między *Dąbrową* i *Będzinem* w Obw: *Olkuskim*, w tych dniach pierwsze okazano skutki; to doświadczenie stwierdziło o czem wielu dotąd powątpiewało, i co stanowić będzie epokę w historji naszego przemysłu, że *węgiel ziemny* Polski, zdatny iest do kokszowania i wytapiania za iego pomocą rudy, obficie znajduiącej się w tej okolicy. Surowizna z tego miejsca otrzymana, natychmiast pudlingowana, walcowana i na wszystkie wystawiona proby, wydała żelazo takie, iż bez przesady wyrzec można, że do najlepszych w naszym kraiu należy, a w niektórych własnościach przechodzi zwykłe Angielskie. Obszerniejsze opisanie znajduie się w czorajszej Gazecie rządowej.

Z Suwałk. — Będąc przypadkową i niebezpieczną słabością dotknięty, to iest: przez połknięcie kości, a później wdanie się gangreny, ięczałem w bolach, tak, że nawet powątpiewano o moiem życiu. Opuszczonego prawie od wszystkich, podjął się ieszcze kuracji W. Adam *Wolff*, Lekarz wolno-praktykuiący w tem mieście, i przez gruntowną znaiomość swej sztuki tyle działał, iż mnie do zupełnego zdrowia przywrócił. Nie mogę łez wstrzymać, tak iak i moia żona i dzieci, przeięte dozgonną wdzięcznością, a które będą błagać BOGA wraz ze mną za Ciebie Szanowny Mężu. Jankiel *Maierowicz Maierowski*.

Anglja. — Królewicz Xżę *Sussex* udał się z odwiedzinami do wiejskiego mieszkania Hrabiego *Grej*. — Lord *Melburn* dał w tych dniach ucztę dla znakomitych dyplomatyków; nowo mianowany Minister wojny P. *Makolay*, znajdował się także na tej uczcie. — Lord *Ebring*.

ton ma złożyć urząd Namiestnika Irlandzkiego, a przyiąć urząd Ministra osad. — Zapewniaią, że Wice-admirał *Maitland*, dowodzący eskadrą na morzu Indyjskiem, otrzymał rozkaz niebawnie udać się z całą siłą do brzegów *Chin*, dla uzyskania wynagrodzenia za szkody uczynione Anglikom przez zabranie opjum. — Gazety z d. 23 z. m. donoszą *urzędownie o bliskich zaślubinach Królowej*. Tegoż dnia Rada tajna była licznie zgromadzoną w pałacu *Bukingham*, a Królowa oznajmiła iej swój zamiar następuiącemi słowy: „Zaprosiłam was tu, aby wam oznajmić sprawę ściśle połączoną z szczęściem moiego narodu i z szczęściem moiego przyszłego życia. Zamiarem moim iest zaślubić się z Xciem *Albrechtem Sasko-Koburgskim Gotha*. Przeięta głęboko uroczystością związku, który mam zawrzeć, nie powzięłam tego zamiaru bez gruntownego namyślenia się i bez mocnej nadziei, że takowy również ustali moie szczęście domowe, iako też będzie pomyślnym dla moiego kraiu. Uznałam za potrzebę iak najwcześniej wam oznajmić moie postanowienie, abyście znali dokładnie sprawę tyle ważną dla mnie i moiego Królestwa; spodziewam się, że ona wam iako też wszystkim moim dobrze myślącym poddanym, stanie się przyczyną radości." Po skończeniu posiedzenia Rady tajnej, Lud powitał odjeżdżaiących Ministrów okrzykami; szczególniej Xiążę *Wellington* został powitany z zapałem. W całym *Londynie* trwaią rozmowy i uwagi o tem zdarzeniu. Gońców wysłano do różnych kraiów. Niewiadomo z pewnością kiedy zaślubiny nastąpią. — Dzienniki angielskie są napełnione pochwałami i opisami przyszłego Małżonka Królowej. Jeden z nich czyni następuiące uwagi: Różnica iest między stopniem *Królowej Małżonki*, a *Małżonkiem Królowej*. Królowa Małżonka iest *pierwszą* poddanką Monarchy. Małżonek Królowej nie ma żadnych praw Monarchy. Królowa Małżonka ma wiele szczególnych praw i przywileiów. Małżonek Królowej nie mą żadnych; może ie tylko uzyskać z łaski i przychylności swoiej małżonki. Łatwo przewidzieć, że Monarchini takowych mu nie oszczędzi. Najprzód otrzyma tytuł Królewiczowskiej wysokości; przy wszelkich galach dworskich postępować będzie za Xięciem *Cambridge* (Kembrycz) stryiem Królowej, władzy politycznej przez ślub nie uzyska, może nawet nie uzyska stopnia Para. Stopień Xięcia będzie takiż iak Królewicza przed wyniesieniem na godność Para; w podobnym stanie zostawał zmarły Xżę *Jork*, który miał tytuł Biskupa *Osnabruckiego*; podobnież i Król *Wilhelm IV*, który nazywał się tylko *Wilhelmem Henrykiem*. Małżonek Królowej otrzyma Order *Podwiązki*, tytuł Jenerała i Feldmarszałka armji, a gdy otrzyma stopień woienny, będzie także mianowany Komandorem orderu *łaziennego*. — Xiążę Ludwik *Bonaparte* zamyśla przepędzić zimę w *Brygtonie*. — P. *Hume* który niedawno był w *Paryżu*, otrzymał od Damy zapis 1,000,000 zł., lecz z przyczyny że testatorka zapomniała podpisać się, dla tego cały akt stracił swoią wartość, a P. *Hume* na próżno wydał pieniądze na podróż do Francji.

Francja. — Król 23 z. m. przyjmował Pana *Dupin* (Djupę) starszego. — Kontr-admirał *Lalande* (Laland) Dowódzca eskadry na wschodzie, mianowany wielkim urzędnikiem legji honor:, a P. *Hel* Kapitan okrętu linjowego pierwszej klassy i Gubernator wyspy *Burbon*, mianowany Kontr-Admirałem. — Rząd franc: przed 2ma laty ieszcze chciał nabyć iednę z wysp *Marjańskich*, na założenie osady dla zbrodniarzy; plan ten został zaniechany, a Rząd myśli raczej założyć osadę w *Nowej Gwinei*. — Kontr-Admirał *Kazi*, ma otrzymać dowództwo nad częścią floty rezerwowej, tworzącej się w *Tulonie*. Ta flota złożona z 10ciu okrętów, będzie w Kwietniu gotową do odpłynienia. Admirał *Rosamel* spodziewany w *Tulonie* w ciągu b. m. — Xżę *Orleański* wyiechał 22 z. m. z *Lugdunu*, gdzie zostawił na rozmaite cele dobroczynne 15,000 fr. — Król *Filip* 25 z. m. obchodził 30tą rocznicę swoich zaślubin z Królową *Amalją*. — Z *Belgją* wkrótce zawarty będzie traktat handlowy. — Gazeta *Czas* powątpiewa ieszcze, aby P. *Beranger* (Beranże)

odrzucił tył Para. — Margrabina *Langles*, córka Marszałka *Bourmont* (Burmą), umarła w *Rzymie*. — Admirał *Laland* będzie odwołany, aby zaspokoić Admirała *Roussin* (Rusę), z którym pierwszy zostawał w nieporozumieniu. Poseł wspierał żądania Turcji, a Dowódzca eskadry wspierał *Mehmeda Alego*. — Statek parowy *Welos* musiał schronić się do *Palermo*, z przyczyny gwałtownego uderzenia wiatru; wiadomo, że na tym statku znajduie się poselstwo przeznaczone do *Persji*.

Hiszpanja. — Jenerał *Balboa* zgromadza wojsko między *Okaną* i *Aranhuez*; załoga w *Madrycie* została wzmocnioną. — Ministerstwo iest już uzupełnione. P. *Montes* mianowany Ministrem marynarki, P. *Kalderon Kollantes* Ministrem spraw wewnętrznych, a Jenerał *Narvaez* Ministrem wojny. — Ministerstwo postanowiło zmienić wielu urzędników na prowincji. — Jenerał *Kruz* ma być mianowany Jenerał-Kapitanem *Madrytu*. — Potwierdza się wiadomość, że ciało Jenerała *Espagne* (Espań) zostało znalezione w rzece *Segr*.

Niemcy. — Xżę Bogusław *Radziwiłł* przybył z *Cieplic* do *Berlina*. Z tejże stolicy wyiechał Cesarsko-rossyjski Jenerał-porucznik i Jenerał Adjutant *Mikulin* do *Drezna*.

Turcja. — Czarnogórcy złamali *wieczny* traktat, zawarty z Hercegowizną; niedawno wpadli do tej prowincji i wieś złupili; Turcy udali się za niemi w pogoń do granicy Austrjackiej, gdzie austrjacki kordon pograniczny, musiał stoczyć walkę z ścigaiącemi, aby ich wstrzymać od naiazdu; kilku Turków poległo. — Wice-Król zamyśla przysłać do *Stambułu* synowę z listami polecaiącemi do Sułtanki *Walidy*. — Szalupa turecka z 60 majtkami i żołnierzami tureckiemi, zdołała ujść z *Alexandrji* i dostać się na morze; zapewne schroni się do iakiego tureckiego portu. Zbiegli maią posiadać nader ważne papiery dla *Chosrewa* Baszy; wypadek ten nie iest małoważny, gdyż dowodzi iak dalece zniechęcenie rozkrzewiło się na flocie *Kapudana* Baszy.

Włochy. — Xżę *Bordeaux* (Bordo) zamyśla przedłużyć swój pobyt w *Rzymie*; prócz Posła neapolitań:, żadna osoba dyplomatyczna ieszcze u niego nie była; Xżę daie często obiady i wieczory, a regularnie przyjmuie 2 razy w tygodniu. Ojciec Ś ty nie chce mu udzielić posłuchania.

Rozmaitości. — Żona odźwiernego w *Paryżu* po 27 latach małżeństwa, porodziła w tych dniach *dwudzieste szóste* dziecko. Król Francuzów darował tej biednej rodzinie znaczny zasiłek pieniężny. — We Francji niedawno zdarzył się sprośny wypadek. Dzierżawca gminy wszedłszy do stajni, znalazł wszystkie swoie krowy zalane krwią, przekonano się, iż złoczyńcy wyrżnęli bydłu ozory, pewno dla pomsty względem dzierżawcy. — *Paganini* zdaie się być bliskim zgonu, Lekarze radzili mu znowu udać się z *Genui* do *Nizzy*, lecz podobno i to nie pomoże, pacjent iest tak osłabiony, że z trudnością przychodzi mu kilka słów wymówić. — 16sto-letnia Józefina *Dutlel* we Francji, otruła swoiego męża z nienawiści, że ią zaślubił *mimowoli*. Zbrodniarka *siedmkroć* uczęstowała swoiego męża zabójczym napoiem (blejwasem), Lekarze nie domyślaiąc się trucizny, kazali pacjentowi ciągle używać iednego lekarstwa, a do tego żona zawsze przymięszywała blejwasu; Doktór w końcu powziął podejrzenie, a mężobójczyni z przestrachu wyznała występek. Jej rodzina, nawet chory małżonek, starali się dopomódz iej do ucieczki, lecz na próżno, władza rychło zbrodniarkę aresztowała. Sąd przysięgłych skazał ią na 20to-letnie ciężkie więzienie. — Z rozprawy odczytanej i uwieńczonej w Akademji moralnych i politycznych umiejętności, okazuie się, że w *Paryżu* 63,000 osób żyie z oszustwa, rabunków i kradzieży. — W okolicy *Blaye*, narodziło się dziecko, maiące 3 głowy i zdaiące się mieć dostateczne siły do życia. Szczególnem zrządzeniem natury, każda z 3ch twarzy, ma osobny wyraz, a nawet kolor włosów iest różny na każdej głowie. — W kopalni węgli kamiennych, niedaleko *Mons*, w Bel-

gji, 28ciu robotników stało się ofiarą wybuchu gazu, z nich 24ch iest ciężko ranionych.

SZARADA.

Druga zwrotna z *3cią* wprost, zawsze w kobiet rzędzie
Nadobną, czułą, skromną i przyiemną będzie,
Od graczów *pierwszy* zwrotny znaczenia przybiera,
Wszystka dobrze osłania i stroynie ubiera.
(Zeszła Szarada *Konstantyna*.)

PRZYIECHALI do WARSZAWY.

Dołbyszow Jenerał z Petersburga; Mostowski Ata: Dzie: z Gub: Mińskiej; Rembeliński Walen: Dzie: z Wrzący małej; Czajkowski Ign: Dzie: z Feski; Wilżycki Bened: Dzie: z Psar; Milewski Wik: Dzie: z Błonia; Wodzyński Jan Dzie: z Kter.

DONIESIENIA.

LOSÓW NOWYCH CAŁYCH i CZĘŚCIOWYCH do lej klasy 55 loterji klasycznej, w Kantorze moim już dostać można. *A. Wertheim*, ulica Miodowa.

LOSÓW NOWYCH do 1 klassy 55 loterji klasy: całych i częściowych, w Kantorze Dawidsohna przy ulicy Senatorskiej obok Handlu W. Dobrycza, nabyć można.

W dalszej kontynuacji odbywać się będzie sprzedaż przez publiczną licytacją pozostałości do ś. p. Alexandra Engelke należącej, a mianowicie: w dniu 23 Listop: (5 Grud:) r. b. o godz: 10 z rana, Mebli mahoniowych i Obrazów oléjno malowanych, w Warszawie pod Nr 605 przy ulicy Bielańskiej; zaś w dniu 24/6 m. i r. t., pary Koni anglizowanych o godzinie 3 z południa na Targu Muranowskim. Reient Kancellarji Ziemiańskiej Gub: Mazow: *J. Noskowski*.

KARETĘ o iedynym drągu, w najporządniejszym stanie, nabyć można za pomierną cenę w Hotelu Angielskim; zgłaszaiąc się tam bezpośrednio do Szwajcara.

Doniesienie Loteryjne. Losy do klas: 5, lot: 54 pod Nr 36,295 10/20, 51,407 3/3, 54,420 3/3 i 2,400 1/1, mylnie wydane; ostrzega się każdego kto one posiada, że tylko prawemu właścicielowi w kontrolli zapisanemu wygrana należytość wypłaconą będzie.

W Sklepie Ubogich są złożone do sprzedania NIEDŹWIADKI czarne, suknem kryte.

Dnia 2 Grud: r. b., iadąc dorożką z ulicy Orlej, Elektoralną, Żabią i Graniczną, na Grzybów, do domu Brzezińskiego, zgubiony został WOREK Damski atłasowy, krzyżowej roboty, maiący z iednej strony wieniec, a z drugiej bukiet, w nim znajdowała się Chustka do nosa batystowa w czerwone kwiatki na około, Woreczek do pieniędzy z granatków, Zł. 10 w papierach, Zł. 3 gr. 9 w srebrze i miedzi, Naparstek srebrny, i 2 Kluczyki. Łaskawy znalazca raczy oddać do Kasjera Domu Handlowego D. Pozner et Comp:, Ner 949, przy ulicy Przechodniej, gdzie odbierze nagrodę.

NAGRODY ZŁ. 100. — Wczoraj o godz: 5tej wieczorem, odbieraiąc z Poczty Pieniądze w paczkach, iedna mała zgubioną została, w ktorej było zł. 300 w Bil: B. Znalazca sumienny raczy oddać do Druk: Kur:

DOM na Pradze pod Warszawą, przy na ulicy Brukowanej i Golędzinowskiej, pod Nr 387 położony, składaiący się z Domu mieszkalnego i różnych Zabudowań gospodarskich, sprzedany zostanie na audyencji publicznej Trybunału Cywil: Gub: Mazo:, w dniu 23 Listopada/5 Grud: 1839 r., o godz: 10 z rana, odbyć się maiącej. Zbiór objaśnień i warunki sprzedaży, przejrzeć można w Kancellarji Pisarza Tryb: Cyw: Gub: Maz: Wydz: Igo, iako też w Kancellarji Fr: Brzezińskiego Mecenasa w Warszawie przy ulicy Nalewki Nr 2212.

Z Biura Informacyjnego.

KROWA płowa 29go Listopada, to iest: w Piątek, prowadzona z Pragi, wyrwała się na moście i pobiegła do Warszawy. Biedny służący, który ią prowadził, najpokorniej uprasza, ktoby ią przytrzymał, aby dał znać na Krak:-Przedm: pod Nr 406 na 2gie piętro. a oprócz wdzięczności otrzyma przyzwoitą nagrodę.

Ktoby miał do zbycia małe SKRZYPECZKI, w dobrym gatunku, zechce się zgłosić z oznaczeniem ostatniej ceny do Biura Informacyjnego.

Ktoby życzył wyiechać do Petersburga, może znaleść TOWARZYSZA PODRÓŻY; bliższą wiadomość w Biurze Informacyjnem powziąść można.

Wczoraj wyciągnięte Nra 81.—77.—11.—43.—16.

Dziś rano zimna stopni 12. Wczoraj w południe 6.

TEATR WIELKI. Jutro *Fra Djawolo*.

JP. *Strański* z kompanją swoią w dniu dzisiejszym w Kawiarni w domu niegdyś Ossolińskich Nr 739 przy rogu ulicy Tłómackie i Rymarskiej, grać i śpiewać będą.

DZIŚ w Kawiarni w domu Lilpopa przy ulicy Bielańskiej na rogu Tłómackiego pod Nr 600, KWINTET *Kubełki* wykona różne dzieła muzyczne.

Dziś w Kawiarni przy ulicy Miodowej w domu W. Grabowskiego Nr 495, nowo przybyła familja *Langer*, grać i śpiewać będzie od godziny 5tej wieczorem.

Skrzypek *Fiszer* którego talent już nie ieden prawdziwy Znawca podziwiał, DZIŚ grać będzie z kompanją swoią w RESTAURACJI pałacu Paca.

DZIŚ od godzi: 6 wieczorem, w Kawiarni przy ulicy Długiej pod Nr 586 Lit: B. w domu Szambe: Nowakowskiego, obok Hotelu Polskiego, dwie familje Panien *Krejtel* i *Gerner* na arfach i gitarach grać będą przy towarzyszeniu śpiewu.

Jutro w handlu Maiewskiego przy ulicy Pednarskiej, ŚNIADANIE: między innemi, Gęś a la mazepa, Pieczeń bara: a la sarna, Polędwica z chrzano: masł:, Zrazy etc.